

ชไมพร สมจิตต์ 2555: การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตก๊าซไฮโดรเจนทางชีวภาพจาก
น้ำเสียโรงงานผลิตเบียร์โดยการหมักแบบไม่ใช้แสง ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
(วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม) สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สุชาติ เหลืองประเสริฐ, Ph.D. 108 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตก๊าซไฮโดรเจนทางชีวภาพจาก
น้ำเสียโรงงานผลิตเบียร์ในสภาพปกติที่ไม่มีสารเติมสารอาหารใดๆ ลงไป โดยการหมักแบบไม่ใช้แสง
ด้วยแบคทีเรียผสมจากระบบบำบัดน้ำเสียของโรงงานผลิตเบียร์ นำแบคทีเรียมาผ่านการคัดกรองด้วย
ความร้อน กรด ต่าง คลอโรฟอร์มและการแช่แข็งและละลาย เพื่อกำจัดแบคทีเรียชนิดที่ผลิตก๊าซมีเทน
จากนั้นทำการเพิ่มปริมาณและสร้างความคุ้นชินให้แก่แบคทีเรียด้วยสารละลายกลูโคสและสารอาหาร
เป็นเวลาประมาณ 15 วันจึงนำไปทำการศึกษาต่อ มวลแบคทีเรียเริ่มต้นมีค่าประมาณ 4,000 มก./ล.
น้ำเสียที่ใช้มีค่าซีไอดีประมาณ 6,000 มก./ล. พีเอชเริ่มต้นของน้ำเสียมีค่า 6.3 การศึกษาแบ่งออกเป็น
2 ส่วน ส่วนแรกทำการหมักน้ำเสียและแบคทีเรียโดยการเดินระบบแบบเดิมครั้งเดียวเป็นเวลา
120 ชั่วโมง ทดลองที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียสและพีเอชเริ่มต้นของน้ำเสียในช่วง 4-7 ทำการเก็บ
ตัวอย่างก๊าซและน้ำเสียในระบบเพื่อวิเคราะห์หาผลผลิตก๊าซชีวภาพที่เกิดขึ้น ส่วนที่สองทำการหมัก
น้ำเสียด้วยแบคทีเรียที่ผ่านการคัดกรองด้วยวิธีต่างๆ โดยการเดินระบบแบบกึ่งต่อเนื่อง ระยะเวลาเก็บกัก
2.6 วัน ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เป็นเวลาประมาณ 30 วัน เก็บตัวอย่างก๊าซที่เกิดขึ้นเพื่อวิเคราะห์
องค์ประกอบของก๊าซที่ระบบผลิตได้

ผลการศึกษาพบว่าน้ำเสียและแบคทีเรียจากโรงงานผลิตเบียร์ที่ผ่านการคัดกรองด้วยวิธีการ
และสภาวะที่ใช้ในการศึกษานี้ไม่เหมาะสมในการผลิตก๊าซไฮโดรเจน การคัดกรองด้วยความร้อน กรด
และต่างผลิตก๊าซไฮโดรเจนได้น้อยมาก โดยให้ผลผลิตไฮโดรเจนสูงสุดประมาณ 30 มล./ก.ซีไอดี
ที่ถูกกำจัด (ที่สภาวะมาตรฐาน) ยิ่งไปกว่านั้นการคัดกรองแบคทีเรียด้วยคลอโรฟอร์มและการแช่แข็ง
และละลายในสภาวะที่ศึกษานี้ไม่สามารถผลิตก๊าซไฮโดรเจนได้ แต่กลับพบว่ายังคงสามารถผลิตก๊าซ
มีเทนได้ในปริมาณสูง ผลจากงานวิจัยนี้ยังพบอีกว่าแบคทีเรียผลิตก๊าซมีเทนจากโรงงานผลิตเบียร์
มีความแข็งแรงและทนต่อความร้อน กรด ต่าง คลอโรฟอร์มและการแช่แข็งได้เป็นอย่างดีและสามารถ
ฟื้นฟูกลับมาได้เมื่อระยะเวลาเพียงพอ